

OBSAH

ÚVOD

5

1. časť

INTERPRETÁCIA SVETA VO VEDOMÍ ČLOVEKA

1. ČLOVEK, KULTÚRA A JAZYK	10
1.1 Človek a kultúra v procese evolúcie ako vedecká paradigma	10
1.2 Jazyk a kultúra na pozadí poznania reality a fenoménov	15
2. BIOLOGICKO-PRÍRODNÁ DETERMINOVANOSŤ ČLOVEKA A KULTÚRNOSOCIÁLNE ESENCIE	30
3. JAZYKOVÝ OBRAZ SVETA	88
3.1 Interpretácia sveta jednotlivcom a kolektívom	88
3.2 Jazykový obraz sveta ako predmet lingvoetnologických výskumov	91
3.3 Charakter jazykového obrazu sveta	99

2. časť

PLYNUTIE ROKA V SLOVENSKOM JAZYKOVOM OBRAZE SVETA

4. GEOGRAFICKÉ, KLIMATICKÉ, PRÍRODNÉ A SOCIÁLNE PODMIENKY ŽIVOTA SLOVÁKOV	107
4.1 Geograficko-klimatické faktory ako základ slovenskej konceptualizácie sveta	107
4.2 Sociokultúrne determinanty slovenského jazykového obrazu sveta	120
5. ŠTYRI ROČNÉ OBDOBIA V INTERPRETÁCII SLOVÁKOV	135
5.1 Slovanské náboženské predstavy v ľudových sviatkoch, obradoch a oslavách ročného cyklu	135
5.2 Jarné obdobie v slovenskom jazykovom obraze sveta	144
5.3 Letné obdobie v slovenskom jazykovom obraze sveta	157
5.4 Jesenné obdobie v slovenskom jazykovom obraze sveta	163
5.5 Zimné obdobie v slovenskom jazykovom obraze sveta	169
5.6 Metaforickosť a dualizmus v slovenských pranostikách	178
6. PLYNUTIE ROKA V SLOVENSKOM JAZYKOVOM OBRAZE SVETA	191

ZÁVER	201
Summary	209
Literatúra	214
Menný a vecný register	226